

**UCHWAŁA NR LXV/445/24
RADY MIEJSKIEJ W GONIĄDZU**

z dnia 29 kwietnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2023, poz. 40, 572, 1463 i 1688), art. 176 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2024, poz. 177) Rada Miejska w Goniądzu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Goniądza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Tomasz Jędrzejczak

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

na lata 2024-2026

S P I S T R E Ś C I

Główne powody przyznania pomocy mieszkańcom Gminy Goniądz w roku 2020

Główne powody przyznania pomocy mieszkańcom Gminy Goniądz w roku 2020

Główne powody przyznania pomocy mieszkańcom Gminy Goniądz w roku 2020

I. WSTĘP.

II. PODSTAWY PRAWNE DO REALIZACJI PROGRAMU.

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA.

IV. ADRESACI PROGRAMU.

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU.

VI. CELE I ZADANIA PROGRAMU.

VII. ZASOBY.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.

IX. MONITORING I EWALUACJA.

X. PODSUMOWANIE.

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. Program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie angażującego wszelkie zasoby gminy. Podstawową zasadą Konstytucji jest ochrona praw rodziny. Rodzina, zdaniem socjologów i najprostszym jej definicji, to najważniejsza, podstawowa grupa społeczna, na której opiera się całe społeczeństwo. Rodzina ma ogromny wpływ na osobowość dziecka. Przekazuje mu swój system wartości, tradycji, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie w życiu. Może skutecznie przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom zarówno w okresie dzieciństwa jak i w okresie dojrzewania. Stanowi ona pierwsze naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze, z którym styka się dziecko. Jednak nie wszystkie rodziny prawidłowo realizują zadania opiekuńcze, wychowawcze, socjalizacyjne i ekonomiczne. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. W dysfunkcyjnych rodzinach występują problemy, które zakłócają ich funkcjonowanie oraz zaburzają prawidłowy rozwój dziecka i proces wychowawczy. Dzieci dorastające w takich rodzinach nabywają nieprawidłowe wzorce funkcjonowania, co odzwierciedla się negatywnie na jej członkach, a tym samym na całym społeczeństwie. Trudności w rodzinie mogą być spowodowane przez czynniki zewnętrzne, którymi są np. bezrobocie, długotrwała choroba czy niepełnosprawność, jak również czynnikami tkwiącymi w samej rodzinie, tj. uzależnienie, przestępczość, przemoc w rodzinie, brak umiejętności wychowawczych, zaniedbywanie obowiązków. Rodzina dotknięta nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Organizacja systemu wsparcia na rzecz rodziny opiera się na działaniach różnych podmiotów państwowych i społecznych, które mogą uczestniczyć w procesie pomocy rodzinie, za pośrednictwem kompetentnych profesjonalistów, a wśród nich:

1. Instytucje pomocy społecznej, diagnozujące i wspierające rodziny ryzyka socjalnego,
2. Placówki opiekuńczo-wychowawcze, a szczególnie placówki wsparcia dziennego, które organizują zajęcia kompensacyjno-terapeutyczne i rekreacyjne dla dzieci;

3. Zespoły poradnictwa socjalnego w ośrodkach pomocy społecznej i powiatowych centrach pomocy rodzinie oraz inne poradnie specjalistyczne dla dzieci, młodzieży i rodziców;

4. Organizacje pozarządowe, specjalizujące się w organizacji opieki na rzecz dzieci o specjalnych potrzebach wychowawczo-edukacyjnych oraz inne podmioty pozarządowe specjalizujące się w udzielaniu różnych form wsparcia na rzecz rodzin w kryzysie;

5. Szkoły, które za pośrednictwem pedagogów szkolnych mogą uczestniczyć zarówno w diagnozie sytuacji dziecka i rodziny objętej systemem wsparcia, jak i działaniach socjalno – wychowawczych, np. warsztaty dla rodziców;

6. Poradnie psychologiczno – pedagogiczne, które są przygotowane do profesjonalnej diagnozy dzieci wybitnie zdolnych i dzieci z deficytami rozwojowymi;

7. Instytucje służby zdrowia, które mogą sprzyjać kompleksowej diagnozie dzieci i rodzin z obszaru wykluczenia;

8. Władze lokalne i podmioty samorządowe, które mogą organizacyjnie i finansowo wspierać inicjatywy instytucjonalne, a także monitorować projekty na rzecz rodzin w danym środowisku;

9. Sądy rodzinne i nieletnich, które głównie za pośrednictwem kuratorów prowadzą pracę w środowiskach rodzinnych dotkniętych patologią;

10. Policja, która podejmuje działania interwencyjne, szczególnie w sytuacji przemocy w rodzinie;

11. Kościół, który prowadzi wsparcie duchowe oraz materialne rodzin oraz może być inicjatorem działań profilaktycznych i kompensacyjnych w środowisku rodzin.

Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Pomoc rodzinie ma na celu w konsekwencji przywrócenie jej prawidłowego funkcjonowania poprzez umożliwienie jej odzyskania lub nabycia umiejętności prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych, aby dziecko pozostało w naturalnej rodzinie i tam zostało przygotowane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu i społeczeństwie.

Niniejszy Program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną na terenie Gminy Goniądz.

II. PODSTAWY PRAWNE DO REALIZACJI PROGRAMU

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024, poz. 177).

2. Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. w sprawie wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023, poz. 1923).

3. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023, poz. 901 z późn. zm.).

4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w domowej (Dz.U. z 2024, poz. 424).

5. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023, poz. 2151).

6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023, poz. 1939).

7. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023, poz. 40 z późn. zm.).

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

W 2023r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Goniądzu realizował szereg działań mających na celu poprawę funkcjonowania rodzin w środowisku ich zamieszkania. Główne powody przyznania pomocy mieszkańcom Gminy Goniądz w 2023r. przedstawia poniższa tabela.

Główne powody przyznania pomocy mieszkańcom Gminy Goniądz w roku 2020

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	60	138
Bezdomność	4	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność	17 17	109 109
Bezrobocie	55	133
Niepełnosprawność	39	100
Długotrwała lub ciężka choroba	62	149
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym:	17	63
rodziny niepełne	5	21
rodziny wielodzietne	3	19
Przemoc domowa	1	7
Alkoholizm	7	19
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1
Zdarzenie losowe	0	0

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Goniądzu objął szeroko rozumianym wsparciem 383 osoby, w tym 147 rodzin z dziećmi. Pośród nich było 17 rodzin wielodzietnych i 7 rodzin niepełnych. Najczęstszym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej było długotrwała lub ciężka choroba, posiadanie niskich dochodów oraz bezrobocie. Pośród korzystających 60 rodzin korzystało ze wsparcia w szczególności z powodu ubóstwa, 55 rodziny z powodu bezrobocia, 39 z powodu niepełnosprawności, 7 z powodu problemu alkoholowego, 62 z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, 17 z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, 17 z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa. Jak wynika z informacji uzyskanej z Powiatowego Urzędu Pracy w Mońkach w 2023 roku aktywizacją zawodową objęto 48 mieszkańców gminy Goniądz, w ramach: stażu – 14 osób, prac interwencyjnych – 16 osób, robót publicznych – 5 osób, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy – 4 osoby, prac społecznie użytecznych – 2 osoby, szkoleń – 4 osoby, środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 3 osoby. Bezrobocie jest głównym czynnikiem sprawczym ubóstwa. Niesie za sobą nie tylko niedostatek, ale też i negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. Prowadzi często do zachowań dewiacyjnych w rodzinie, utrzymania nałogów, marginalizacji, obniżenia całokształtu bytowania. W konsekwencji generuje występowanie patologii społecznej oraz nieradzenie sobie w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych.

W rodzinach takich często występuje alkoholizm, złe warunki socjalno-bytowe, problemy w zakresie opieki nad dziećmi. Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Następstwem tego jest potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej. Na dzień 31 grudnia 2023 roku w pieczy zastępczej z terenu gminy Goniądz przebywało jedenaścioro dzieci.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że w 2023 r., w 8 rodzinach wszczęto procedurę "Niebieskiej Karty". Z Punktu Konsultacyjnego w Goniądzu uzyskano informację, że w 2023r. udzielono 20 porad osobom z problemem alkoholowym oraz osobom doznającym przemocy. W związku z nadużywaniem alkoholu przeprowadzono 20 rozmów, w trakcie których motywowano do podjęcia leczenia odwykowego oraz podjęcia terapii

dla osób współuzależnionych. Motywowano osoby pijące do zmiany szkodliwego wzorca picia. Trzykrotnie udzielono wsparcia psychologicznego osobom doświadczającym przemocy domowej i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy. Siedemnaście razy przeprowadzono rozmowy korekcyjno – edukacyjne ze sprawcami przemocy, a w stosunku do 13 osób Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnień od alkoholu. W roku 2023 do Świetlicy Środowiskowej w Goniądzu uczęszczało jedenaścioro dzieci.

W roku szkolnym 2022/2023 Gmina Goniądz była organem prowadzącym dla 1 przedszkola i 1 szkoły podstawowej wchodzących w skład zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Goniądzu. Ponadto Gmina w okresie od lutego do sierpnia 2023 r. była organem prowadzącym dla Szkoły Podstawowej w Downarach.

Liczba uczniów i oddziałów w szkołach prowadzonych przez gminę

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów (grup)	Liczba uczniów (wychowanków)
1.	Przedszkole Samorządowe w ZS-P w Goniądzu	4	96
2.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Goniądzu w ZS-P w Goniądzu	17	286
3.	Szkoła Podstawowa w Downarach	5	16

W ZS-P Szkole Podstawowej funkcjonuje świetlica szkolna oraz stołówka szkolna. W szkole działa wolontariat. Szkoła w celu podwyższenia jakości pracy systematycznie współpracuje z wieloma różnymi instytucjami, organizacjami, rodzicami. Zespół Szkolno - Przedszkolny w Goniądzu systematycznie podejmuje działania w celu zwiększenia bezpieczeństwa w szkole: bieżący monitoring na korytarzach i przy szatniach, dyżury nauczycieli na przerwach w budynku szkolnym i przed szkołą, współpraca z instytucjami wspierającymi działania profilaktyczne, udział w akcjach prowadzonych przez Policję, poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną, pedagogizację uczniów, rodziców, udział nauczycieli w szkoleniach, kursach. W roku 2023 w ZSP w Goniądzu zrealizowane zostały następujące programy: program profilaktyczny IMPACT – profilaktyka uzależnień online, program edukacyjny dla kl. IV „Bieg po zdrowie – Rodzina bez nikotyny”, udział w akcji „Zdrowo i sportowo”, „Rzuć palenie razem z nami”, i „Trzymaj formę”

Poniższe tabele przedstawiają ilość uczniów objętych pomocą w formie stypendiów szkolnych z podziałem na typy szkół, do jakich ci uczniowie uczęszczają oraz ilość dzieci objętych dożywianiem w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (dane na 31.12.2023r.).

Typ szkoły	Ilość uczniów objętych w formie stypendiów
szkoły podstawowe	26
szkoły ponadgimnazjalne (w tym policealne)	20
Wyszczególnienie	Liczba dzieci objętych dożywianiem
przedszkole	11
szkoły podstawowe	54
szkoły ponadgimnazjalne	16

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Goniądzu finansował dożywianie w placówkach oświatowych 81 dzieciom z rodzin najuboższych oraz udzielał wsparcia pomocy w formie stypendium dla 43 uczniów, a także dla 1 ucznia w formie zasiłku szkolnego.

W 2023r. przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Goniądzu wydawane były skierowania osobom chcącym skorzystać ze wsparcia w postaci żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) Podprogram 2021 Plus, jak również możliwości uczestnictwa w różnych działaniach towarzyszących. Zgodnie z założeniem PO PŻ Pomoc żywnościowa w postaci paczki żywnościowej może być przekazywana do osób i rodzin

znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 220% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 1 707,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 1 320,00 zł dla osoby w rodzinie. W maju 2023 r. nastąpiła zmiana wysokości dochodu, który nie może przekraczać 235% kryterium dochodowego tzn. 1 823,60zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 1 410,00zł w przypadku osoby w rodzinie. Żywność była wydawana z magazynu żywności, zorganizowanego przez OPS. Ośrodek Pomocy Społecznej w Goniądzu współpracuje w tym zakresie z Towarzystwem Przyjaciół Goniądza, który pełni funkcję OPL w Programie. Pomoc żywnościowa trafiła do 268 osób z terenu Gminy Goniądz znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej (przygotowano 541 paczek). Rozdysponowano 4,13920 ton żywności. W ramach działań towarzyszących realizowanemu Programowi Operacyjnemu Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021 Plus, uczestniczyło w stacjonarnych warsztatach edukacyjnych:

- w warsztatach dietetycznych - „Chwasty jadalne” wzięło udział 10 osób,
- w warsztatach kulinarnych - „Smacznie, zdrowo, owocowo” wzięło udział 10 osób.

Jak wynika z informacji uzyskanej z Gminnego Ośrodka Kultury w Goniądzu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży nastąpiło poprzez sport, rekreację i kulturę. W 2023 roku realizowane były zajęcia wokalne zespołu Nadbiebrzańskie Nutki, zajęcia tańca ludowego Zespołu Pieśni i tańca Biebrza, zajęcia tańca nowoczesnego zespołu Mikroklimat. W czasie ferii zimowych i podczas wakacji organizowane były zajęcia plastyczne, kulinarne, ruchowe, umuzykalniające, krawieckie oraz robótki ręczne. Dzieci mogły również zgłębić podstawowe prawa fizyki i chemii poprzez wykonywanie eksperymentów oraz poznać tajniki przyrody dzięki obserwacji nietoperzy i rozpoznawania ptaków. Zorganizowano wyjazd do Teatru Lalki i Aktora w Łomży oraz wycieczkę turystyczno- krajoznawczą do Tykocina. W sierpniu 2023 r. Teatr Lalki i Aktora z Łomży wystąpił na scenie GOK bezpłatny spektakl dla dzieci i młodzieży pt.: „Karius i Baktus”. Grupa Teatralna pełnoletni działająca przy GOK wystawiła dwa spektakle: „Królowa Śniegu” i „Kopciuszek” dla dzieci z miejscowej szkoły i przedszkola. Zorganizowano zajęcia z okazji Dnia Flagi skierowane do dzieci w wieku przedszkolnym oraz warsztaty literackie z p. Moniką Sawicką pisarką dla uczniów szkoły podstawowej. Wraz z Zespołem Pieśni i Tańca Biebrza zostało zorganizowane nabożeństwo majowe w plenerze. Dzieci miały możliwość uczestniczyć w narodowym Czytaniu powieści „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej i koncercie zorganizowanym z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Promowanie aktywności młodego pokolenia poprzez wspieranie idei wolontariatu oraz inicjowanie programów wyłonienia liderów młodzieżowych w różnych strefach życia publicznego. W tym zadaniu w 2023 roku w realizacji Biegu Tropem Wilczym i obchodach Święta Niepodległości pracownikom GOK pomogli, jako wolontariusze, harcerze z 7 Szczępu Drużyn Goniądzkich. W programie edukacyjnym realizowanym z Podlaskim Instytutem Kultury pn.: „Przekuj stare w nowe” liderami była młodzież ze szkoły podstawowej i liceum.

Komenda Powiatowa Policji w Mońkach prowadziła szereg spotkań mających na celu rozwiązanie problemów wychowawczych. Omówiona została kwestia bezpiecznego korzystania z internetu, zasady bezpiecznego dojścia do szkoły oraz domu, podstawowe zasady bezpieczeństwa podczas letniego wypoczynku nad wodą i w lesie. Przeprowadzone zostały rozmowy z pracownikami sklepów na temat konsekwencji prawnych wynikających za sprzedaży alkoholu oraz wyrobów tytoniowych osobom nieletnim. Odkonstytuowano się spotkanie podczas, którego omówione zostały kwestie związane z pierwszą pomocą, kwestię bezpiecznego wypoczynku podczas ferii zimowych m.in. bezpieczeństwo na stokach narciarskich, w domu, w trakcie przebywania na terenach wodnych i zalodzonych.

W spotkaniu brali udział uczniowie z ZSP w Goniądzu.

Diagnozowanie zasobów pozwala na wskazanie form pomocy niezbędnych rodzinom znajdującym się w sytuacjach zagrożenia i kryzysu. Znajomość potencjału i dostępność usług daje możliwość formułowania celów i zadań, które mogą stanowić spójny system działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Rodziny wychowujące dzieci oraz rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zagrożone czynnikami omówionymi we wstępie Programu oraz rodziny objęte ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2024-2026. Głównym jego założeniem jest stworzenie wsparcia rodziny poprzez wspieranie potencjału rozwojowego rodziny biologicznej oraz wzmocnienie systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy, a także ochrony dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem. Ma również na celu poprawę sytuacji dzieci w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy. Program zakłada zwiększenie poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno - edukacyjno - wychowawczych w środowisku oraz zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji i skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

W zakresie rodzin objętych ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” wsparcie w ramach Programu winno być realizowane m. in. przez poradnictwo w zakresie:

- przezwyciężania trudności w pielęgnacji i wychowywaniu dziecka,
- wsparcia psychologicznego,
- pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych,
- dostęp do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Zasadą nadrzędną Programu jest ścisła współpraca podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co gwarantuje skuteczność podejmowanych działań. Zakłada się, że skuteczność działań w zakresie przeciwdziałania dysfunkcji rodziny będzie osiągnięta w szczególności poprzez wczesne podejmowanie działań profilaktycznych przed wystąpieniem problemu oraz pracę z dziećmi i ich rodzicami w ich środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym. Celem działań jest zapobieganie powstawania sytuacji mających niekorzystny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny, wsparcie jej w zakresie występujących niedomagań, zabezpieczenie potrzeb, wpływanie na poprawę trybu i jakości życia, pomoc we wzmocnieniu jej wydolności opiekuńczo - wychowawczej oraz w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka.

VI. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Celem głównym programu jest stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych w Gminie Goniądz.

Do celów szczegółowych zaliczamy:

1. Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością.
2. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w tych rodzinach.
3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.
4. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej i instrumentów polityki na rzecz rodziny.

Do zadań wykonywanych w ramach programu należy realizacja celu głównego poprzez wcielanie w życie celów szczegółowych.

Cel szczegółowy 1.

Zadania	Podmioty zobligowane do realizacji	Planowany termin realizacji
Aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia	OPS Goniądz PUP Mońki	2024-2026
Świadczenie pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych	OPS Goniądz	2024-2026
Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki	OPS Goniądz Urząd Miejski w Goniądzu	2024-2026

	placówki oświatowe	
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole	OPS Goniądz Urząd Miejski w Goniądzu placówki oświatowe	2024-2026
Udzielenie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych	OPS Goniądz Urząd Miejski w Goniądzu	2024-2026
Organizacja wypoczynku letniego w formie kolonii z programem dla dzieci i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym	OPS Goniądz GKRPA	2024-2026
Współpraca z instytucjami i organizacjami spoza terenu gminy zajmującej się pomocą rodzinie	OPS, GKRPA, Policja, placówki oświatowe, PCPR Mońki, PUP Mońki, organizacje pozarządowe	2024-2026

Cel szczegółowy 2.

Zadania	Podmioty zobligowane do realizacji	Planowany termin realizacji
Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi polegająca m.in. na ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym oraz wdrożenie działań zmierzających do polepszenia trudnej sytuacji	OPS Goniądz	2024-2026
Rozbudowa sieci poradnictwa rodzinnego oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych	OPS Goniądz, Urząd Miejski w Goniądzu, GKRPA, placówki oświatowe	2024-2026
Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci	OPS Goniądz, Urząd Miejski w Goniądzu, GKRPA, placówki oświatowe GOK	2024-2026
Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych pomocy asystenta rodziny	OPS Goniądz	2024-2026
Działania korekcyjno – edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie skierowane do potencjalnych sprawców przemocy w rodzinie	OPS Goniądz, LZI, GKRPA, PCPR Mońki, organizacje pozarządowe	2024-2026
Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci młodzieży poprzez sport, rekreację i kulturę	OPS Goniądz, GOK Goniądz, placówki oświatowe, świetlice wiejskie	2024-2026
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży	OPS Goniądz, Policja, GKRPA, placówki oświatowe	2024-2026
Organizacja grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodzin z problemami wychowawczymi	OPS Goniądz, GKRPA	2024-2026
Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodzin spoza terenu gminy w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny	OPS Goniądz, GKRPA, Policja, placówki oświatowe, PCPR Mońki, PUP Mońki, organizacje pozarządowe	2024-2026

Cel szczegółowy 3.

Zadania	Podmioty zobligowane do realizacji	Planowany termin realizacji
Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	OPS Goniądz, Policja placówki oświatowe	2024-2026
Promowanie aktywności młodego pokolenia, poprzez	placówki oświatowe, GOK	2024-2026

wspieranie idei wolontariatu oraz inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego	Goniądz	
Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych	placówki oświatowe, świetlica AZYL, GOK Goniądz	2024-2026
Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży	OPS Goniądz, placówki oświatowe	2024-2026

Cel szczegółowy 4.

Zadania	Podmioty zobligowane do realizacji	Planowany termin realizacji
Zapewnienie dostępu do informacji oraz poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających kobiety w ciąży oraz ich rodziny	OPS Goniądz, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe	2024-2026
Zapewnienie odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej kobiecie w okresie ciąży, porodu i połogu ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych; zapewnienie dostępu do diagnostyki prenatalnej	placówki służby zdrowia	2024-2026
Zapewnienie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	OPS Goniądz	2024-2026
Zapewnienie odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla dziecka oraz dostęp do usług koordynacyjno - opiekuńczo -rehabilitacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	OPS Goniądz, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe	2024-2026

VII. ZASOBY

Podmioty realizujące zadania w obszarze wspierania rodziny oraz inne partnerskie instytucje i organizacje wspomagające:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Goniądzu;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach;
- Urząd Miejski w Goniądzu;
- Komenda Powiatowa Policji w Mońkach;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Sąd Rejonowy w Grajewie;
- Kuratorzy Sądowi;
- kuratorzy społeczni;
- placówki służby zdrowia;
- placówki oświatowe;
- pedagodzy szkolni, specjaliści i terapeuci;
- Gminny Ośrodek Kultury w Goniądzu;
- Punkt Konsultacyjny.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja Programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy oraz budżetu państwa.

IX. MONITORING I EWALUACJA

Gminny Program Wspierania Rodziny będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Burmistrz składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją. Koordynacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej.

Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich Wojewodzie w wersji elektronicznej będzie realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Goniądzu.

X. PODSUMOWANIE

Celem realizacji Programu jest przede wszystkim dobro dzieci, które potrzebują szczególnej troski i pomocy ze strony dorosłych. Środowisko rodzinne powinno zapewnić dzieciom harmonijny rozwój, przyszłą samodzielność życiową, a także ochronę przysługujących im praw oraz dobro całej rodziny. Jest ono bowiem podstawową komórką społeczeństwa i naturalnym środowiskiem wychowawczym dziecka.

Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą pomocy najtańszą i najbardziej skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną w przypadku, gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Dlatego działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są ze względów społecznych i ekonomicznych szczególnie wskazane, także z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie Gminy Goniądz oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystywaniu też własnej aktywności i potencjału jaki posiada. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Programu jest ścisła współpraca podmiotów zajmujących się sprawami rodziny i podejmowanie interdyscyplinarnych działań.